

[takaisin](#)

Tyttö- ja poikakoulukokemuksia Tutkimuskysely 2006: FT Hilkka Helsti, Jyväskylän yliopiston historian ja etnologian laitos

Merkittävä osa oppikouluista oli ennen tyttökouluja ja poikakouluja. Myös kansakoulut ja ammattikoulut saattoivat olla erikseen tytöille ja pojille. Peruskoulun tulo Suomeen 1970-luvulla päätti oppikoulujen osalta tämän aikakauden. Oletko käynyt tyttö- tai poikakoulua? Keräämme nyt omakohtaisia kokemuksia aiheesta. Otsikoi kirjoituksesi vapaasti ja kirjoita joistakin alla mainituista näkökulmista tai aivan oman valinnan mukaan. Voit hyödyntää kirjoituksessasi myös vanhoja päiväkirjojasi, kirjeitäsi tai muuta henkilökohtaista kouluaikeihin liittyvää aineistoa. Kaikkien osallistuneiden kesken arvotaan kirjapalkintoja (SKS).

Perustiedot

toivomme, että mainitset kirjoituksen alussa

- mitä koulua olet käynyt
- milloin aloitit koulun ja päätit sen
- onko sinulla muita aiheeseen liittyviä aineistoja, kuten valokuvia, koululehtiä tai päiväkirjoja, joita voisit tarvittaessa lainata tai luovuttaa tutkimuskäyttöön

Koulun valinta

- millä perusteella koulu valittiin
- pääsykokeet
- jos olet käynyt myös yhteiskoulua, vertaile kokemuksiasi

Luokka ja oppitunnit

- muistele eri oppiaineita ja oppitunteja
- lempiaineet, vastenmieliset aineet
- läksyjen kuulustelu, kokeet ja esitelmät
- käyttäytyminen ja luokan ilmapiiri
- pilailu ja kepposet
- luokalle jääminen ja ehdot
- pohdi, miten vastakkaista sukupuolta edustavien luokatovereiden poissaolo vaikutti oppitunteihin ja opiskeluun yleensä

Opettajat

- muistele opettajiasi
- löysitkö opettajien joukosta itsellesi esikuvia
- opettajien ja oppilaiden välinen suhde, miten oppilaat ja opettajat puhuttelivat toisiaan
- oma ja muiden oppilaiden suhtautuminen vastakkaista sukupuolta edustaviin opettajiin
- lempinimet
- kerro kiusaamisesta, jos sellaista tapahtui

Oppilaat

- muistele tovereitasi ja yhdessäoloanne koulussa ja vapaa-ajalla
- miten oppilaat ja opettajat jakoivat oppilaita "hyviin" ja "huonoihin" tai joihinkin muunlaisiin ryhmiin
- miten oppilaiden sosiaalinen tausta ilmeni koulussa
- millaisia haaveita ja tulevaisuuden suunnitelmia sinulla oli
- kerro kiusaamisesta, jos sellaista tapahtui
- oletko kouluaikeiden jälkeen ollut tekemisissä vanhojen tovereittesi kanssa

Koulun henki, ihanteet, tavoitteet, säännöt ja rangaistukset

- painotettiinkö koulussa erityisesti joitain oppiaineita
- millainen merkitys uskonnolla oli koulukasvatuksen osana
- miten suhtauduttiin oppilaiden heräävään seksuaalisuuteen, millaista sukupuolivalistusta teille annettiin
- miten Suomen ja maailman tapahtumat, politiikka ja yhteiskunta näkyivät koulussa
- erityisesti tyttökoululaiset: oliko naisasia koulussa jollain tavoin esillä
- käyttäytymisihanteet: millainen oli hyvä tyttö/ hyvä poika koulun näkökulmasta
- kuri ja järjestys, palkinnot ja rangaistukset
- muistele tottelemista sekä kapinaa koulun ihanteita ja sääntöjä vastaan

Pukeutuminen, ulkoasu ja siisteys

- oliko koulussanne erityisiä koulupukuja
- millaisissa vaatteissa sinä ja toverisi tulitte kouluun
- millaisia tapoja ja sääntöjä oppilaiden vaatetukseen ja ulkoasuun liittyi: oppilaiden ja opettajien suhtautuminen esim. meikkaamiseen, erilaisiin kampauksiin ja muotivillityksiin
- hygieniaan liittyvät muistot
- miltä opettajat näyttivät

Välitunnit, retket, juhlat

- missä ja miten välitunnit vietettiin, välitunteihin liittyneet säännöt
- ruokatunnit, aamunavaukset, rukoukset, retket ja juhlat
- yhdistystoiminta ja konventit

Koulun eri tilat

- muistele koulurakennusta ja koulun eri tiloihin liittyneitä tapoja ja sääntöjä (piha, opettajainhuone, luokat, käytävät, ruokala, juhlasali, jumppasali, suihkut, wc:t...)

Koulumatkat, koti ja vapaa-aika

- muistele koulumatkoja, miten kuljit ne
- jos asuit koulukortteerissa, kerro kokemuksistasi
- kotitehtävät ja vapaa-ajan vietto
- miten vanhempasi suhtautuivat koulunkäyntiisi
- kodin ja koulun väliset suhteet: yhteistyö, ristiriidat

Tyttökoulun/ poikakoulun merkitys

- muistele ja pohdi koulukasvatusta erityisesti sukupuolen

näkökulmasta: millaiseksi mieheksi tai naiseksi koulu kasvatti tai pyrki kasvattamaan

- millaisen kuvan koulu antoi omasta ja vastakkaisesta sukupuolesta
- millaiseen tehtäväkenttään ja tulevaisuuteen koulu valmensi

VASTAUSOHJEET

- Merkitse kirjoituksen alkuun omalle liuskalleen riittävät taustatiedot: nimi (myös entiset), koulutus ja ammatti (myös entiset), syntymäaika ja -paikka, osoite ja muut yhteystiedot. Nimimerkin käyttöä ei toivota.
- Allekirjoita suostumukseksi siihen, että aineisto arkistoidaan nimelläsi tutkimuskäyttöön Kansanrunousarkistoon. Mikäli haluat aineistoon käyttörajoituksia, tee siitä selvä merkintä.
- Kirjoita valkoiselle A4-arkille vain paperin toiselle puolelle. Jätä vasempaan reunaan n. 4 cm marginaali arkistointitoimenpiteitä varten.
- Numeroi irralliset liuskat, mutta älä kiinnitä niitä toisiinsa. Älä käytä tarroja, teippejä tai niittejä.
- Pyydetessä arkisto voi lähettää vastaajille kirjoituspaperia ja vastauskuoria veloitusetta.
- Sähköpostilähetyksestä on ilmentävä edellä esitetyt tiedot aineiston luovuttajasta ja tietoja antaneista henkilöistä.

Huom! Valmistele aineisto rauhassa ja lähetä kaikki kerralla. Ota itsellesi oma kopio.

Valokuvat

- Allekirjoita myös kuvien saatteeseen suostumukseksi siihen, että aineisto arkistoidaan nimelläsi tutkimuskäyttöön Kansanrunousarkistoon.
- Merkitse selvästi, pitääkö valokuvat tai negatiivit palauttaa vai ei.
- Lähetä myös negatiivit, mikäli ne ovat käytössäsi.
- Älä kiinnitä kuvia mihinkään, äläkä revi irti. Voit lähettää myös koko albumin.
- Kirjoita jokaisesta kuvasta mahdollisimman tarkat tiedot erilliselle paperille, ei itse kuvaan; kirjoita kuvaajan nimi aina, jos se on tiedossa.
- Aikoessasi lähettää aineistoa sähköisesti ota ensin yhteyttä arkistoon.

Lähetä vastauksesi postitse tai sähköpostitse 31.5.2006 mennessä.

Kirjoita kuoreen tai viestin aihekenttään kyselyn nimi Tyttö- ja poikakoulut.

Yhteystiedot

- Postiosoite: SKS / Kansanrunousarkisto, PL 259, 00171

HELSINKI

- Sähköposti: keruu@finlit.fi (myös lisätietoja täältä)
- Käyntiosoite: Hallituskatu 1, 00170 HELSINKI, päivystävän tutkijan puh. 0201 131 240
- Lisätietoja: Hilkka Helsti, puh. 050-3581575